

všeobecnou platnost zásady § 367 obč. zák. mluví okolnost, že zásady té bylo použito také v pozdějších zákonech, tak v čl. 74 směn. řádu, čl. 306 druhý odstavec obch. zák. a zejména, což hlavně dopadá v tomto případě — v §§ 254 a 259 ex. ř., jehož předpisy podle motivů (str. 211 a 212) mají za účel »aby tím na movitých věcech založená práva zástavní byla učiněna snadno rozeznatelnými a zjevnými, aby tímto způsobem vytvořena byla záruka jejich přiměřeného povšimnutí.« Mínil-li odvolací soud, že jím uváděné okolnosti, které snad potvrzují bezelstnost žalobcovu, nemohou nic měniti na okolnosti z exekučních spisů zjištěné, že podle exekučních spisů dosud trvá soudcovské právo zástavní žalované firmy, nelze tento právní názor schváliti. Spočívá tedy neúplnost odvolacího řízení především v tom, že se odvolací soud neobíral otázkou dovolatelsky bezelstnosti ve svrchu uvedeném směru a že v této příčině nebyla učiněna zjištění, neboť obrat: »které snad potvrzují bezelstnost žalobcovu« nemůže býti považován za bezpečné a spolehlivé zjištění. Dále je neúplnost odvolacího řízení právem spatřována dovolatelem v tom, že ani v řízení druhé stolice nebyly provedeny žalobcem nabízené důkazy, že zástavní právo žalované firmy zaniklo zaplacením pohledávky, pro kterou bylo nabyto.

Podle § 469 obč. zák. zaniká zástavní právo zapravením dluhu. Tomuto zániku nebyla by na překážku okolnost, že přes to exekuce nebyla zrušena a že soudcovské právo zástavní dále trvá, a nic nemůže brániti žalobci, by se také z tohoto důvodu nedomáhal žalobou podle § 37 ex. řádu bezúčinnosti exekuce chledně předmětů, jichž je vlastníkem. Dovolatel právem spatřuje v neprovedení důkazu o této okolnosti dovolací důvod podle čís. 2 § 503 c. ř. s.

Čís. 7476.

Žaloba podle § 35 ex. ř.

Skutečnostmi z doby po vzniku exekučního titulu, jimiž byl vymáhaný nárok zrušen nebo staven dlužno rozuměti skutečnosti, jež svým hmotněprávním účinkem působí zrušení nároku nebo které pouze splnění nároku a důsledkem toho i jeho uplatnění exekucí staví, nespadají sem však námitky povahy procesuální.

Žalobou podle § 35 ex. ř. lze uplatňovati námitky proti exekuci k vydobytí plnění ze smíru při rozvodu manželství od stolu a lože, z důvodu, že se manželé napotom dohodli na obnovení manželského spoluzítí a na tom, že má ohledně majetkových poměrů zůstatí při dřívějším stavu, jenž tu byl před smírem při rozvodu manželství od stolu a lože.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1927, Rv I 1558/27).

Na základě soudního smíru ze dne 11. července 1925 vedla žalovaná proti žalobci exekuci k vydobytí 10.000 Kč. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce zrušení exekuce, tvrdě, že dohodou ze dne 15. července 1925

odpadly podmínky smíru ze dne 11. července 1925 a že byl obnoven stav z doby před uzavřením smíru. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalobou, o níž tu jde, domáhá se žalobce nepřipustnosti exekuce po rozumu § 35 ex. ř., jak to také ve spisech výslovně uvádí. Pod zorným úhlem tohoto předpisu tvrdí žalobce, že dohodou mezi stranami ze dne 15. července 1925 odpadly podmínky ve smíru ze dne 11. července 1925 a že obnoven byl stav z doby před uzavřením smíru. Také v odvolání svém zdůrazňuje, že prohlášení ze dne 15. července 1925 směřovalo ke zrušení soudního smíru, k obnově dřívějšího stavu, dále mluví o dohodě, jejímž účelem bylo zrušení soudního smíru a zmiňuje se o suspendování smíru ze dne 11. července 1925. O samém nároku na zaplacení 10.000 Kč vůbec se ve sporu nezmiňuje, zejména ani netvrdí, jaké povahy tento nárok původně byl, a netvrdí ani v žalobě, že nárok ten dohodou ze dne 15. července 1925 uhasl. Odvolává se na to, že dne 15. července 1925 oznámili oba manželé na okresní soud v D. jako soud jich společného bydliště podle § 110 obč. zák. a § 114 druhý odstavec j. n., že zase žijí ve společné domácnosti a ve společenství manželském a že odpadají podmínky smíru ze dne 11. července 1925, tvrdí, že smír který tvoří exekuční titul pro vymáhanou pohledávku žalované ve výši 10.000 Kč s přísl., pozbyl právní účinnosti a obnoven byl právní stav, jaký tu byl před rozvodem. Z toho dlužno usouditi, že námitky, které uplatňuje proti nároku, netýkají se podstaty tohoto nároku, nýbrž směřují k odstranění smíru ze dne 11. července 1925, tudíž k odstranění exekučního titulu. Jak již shora bylo k tomu poukázáno, netvrdí žalobce že nárok žalované uhasl, byl sleven a pod., žaloba směřuje k odklizení exekučního titulu. Právě poukaz na dohodu toho obsahu, že se manželé rozvedení opětně spojili (§ 110 obč. zák. a § 114 j. n.) jasně tomu svědčí, že se žalobci jedná v tomto sporu o průkaz, že smír ze dne 11. července 1925 o dobrovolném rozvodu spolu se soukromoprávními dalšími ujednáními byl zrušen, že právní účinky rozvodu dohodou ze dne 15. července 1925 soudu sdělenou byly odstraněny. Pakli však prosba žalobní je sestrojena podle § 35 ex. ř., který má na zřeteli jen námitky proti nároku, nikoliv však námitky proti exekučnímu titulu, jest pochybena, poněvadž není výslednicí tvrzení žaloby a proto měla býti žaloba zamítnuta již z toho důvodu, aniž bylo nutno zabývat se dále věcí samou, jak učinil soud stolice první (sr. i nálezy nejvyššího soudu ve sb. n. s. pod čís. 3996 a 4301). Také Neumann ve svém komentáři k ex. ř. 2 vydání na str. 141 zdůrazňuje, že nenáleží pod pojem žaloby podle § 35 ex. ř. námitky, které směřují proti existenci existenčního titulu. Tuto slabinu vyciřuje patrně žalobce v odvolání, kde vytýká neúplnost řízení proto, že prý se soud prvé stolice nezabýval podstatou nároku, který prý byl původně darováním. Také teprve v odvolacích spisech zabývají se obě strany se svého stanoviska právní podstatou nároku samého, žalovaná ovšem jen odpovídá na tvrzení odvolacího spisu, že bylo 10.000 Kč původně darováno. Tyto údaje ve spisech odvolacích jsou však nepřipustnými novotami (§ 482 c. ř. s.), any se skutkové údaje žaloby zabývaly nikoliv nárokem, nýbrž exekučním titulem a proto také soud odvolací neshledal opodstatněnou výtku neúplnosti řízení. Když z údajů žalobních plynulo, že se tvrdí

vlastně jen zrušení exekučního titulu (smíru ze dne 11. července 1925) pozdějším prohlášením manželů o opětném jich spojení, že se snaží žalobce domoci odklizení smíru v odstavci 3. a obnovy dřívějšího stavu, nikoliv však uhasnutí nároku, měla žalobní prosba zníti na zrušení exekučního titulu (§ 39 čís. 1 ex. ř.) a kdyby se docílilo úspěšného pravoplatného rozhodnutí, mohla by býti pak exekuce zrušena po rozumu § 39 čís. 1 ex. ř.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a odkázal věc na odvolací soud s příkazem, by o odvolání žalobcově znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Aniž by se byl pustil do věcného rozboru sporu, zamítl odvolací soud žalobní nárok z důvodu, že se žalobce domáhá podle žalobní prosby sice toho, by vyhověno bylo jeho námitkám proti nároku žalované na zaplacení 10.000 Kč a by exekuce pro tento nárok byla uznána nepřipustnou, že však se v opodstatnění žaloby netvrdí a neprokazuje, že nárok ten, jehož právní podstatu ostatně žalobce ve sporu ani blíže neurčuje, skutečnostmi později nastalými uhasl, byl sleven a pod., a dovozuje jen zrušení soudního smíru ze dne 11. července 1925, takže prý žalobní nárok směřuje správně jen k odklizení exekučního titulu a obrací se jen proti jeho právnímu trvání. Z toho důvodu je prý žalobní prosba ustrojená po rozumu § 35 ex. ř., jež má pouze na zřeteli námitky proti nároku, pochybená a měla, prý, postrádat v tomto směru skutkového opodstatnění, býti zamítnuta bez věcného projednání. S názorem tímto souhlasiti nelze. Podle § 35 ex. ř. lze se proti povolení exekuce brániti potud, pokud lze dovoditi proti nároku, pro nějž exekuce byla povolena, že skutečnostmi po vzniku exekučního titulu nastalými byl zrušen nebo staven. V ohledu prvním rozuměti jest tím takové po vzniku exekučního titulu nastalé skutečnosti, které svým hmotněprávním účinkem působí zrušení nároku, v ohledu druhém zase jiné případy, které pouze splnění nároku a důsledkem toho i jeho uplatnění cestou exekuce staví (na př. prodloužení platební lhůty, vznik zadržovacího práva, zákaz placení a pod.). Naproti tomu nemohou býti žalobou podle § 35 ex. ř. uplatněny námitky povahy pouze procesuální, zejména ony, které směřují proti exekučnímu titulu a nikoli pouze proti nároku nebo proti uplatnění exekučního titulu. Odvolacímu soudu se nepodařilo vyložit, že v souzeném případě jde pouze o námitky proti právnímu trvání exekučního titulu, a jeho odůvodnění nevystihuje podstatu věci. V tomto případě jde o exekuční vymožení nároku žalované ze soudního smíru ze dne 11. července 1925, který strany mezi sebou uzavřely, když, domáhající se rozvodu manželství, jak § 105 obč. zák. předpisuje, spolu ujednaly též dohodu o majetkovém vypořádání, podle níž se žalobce zavázal žalované zaplatiti 10.000 Kč, jež při uzavření manželství hotově obdržel, s úroky ve dvou splátkách po 5.000 Kč dne 15. srpna a 15. září 1925 pod ztrátou lhůt a pod následky exekuce. Podle obsahu svého přednesu opírá žalobce námitky proti exekuci o to, že se strany později shodly na obno-

vení manželského spoluzití a na tom, že to soudu ohlásí, a že dále ujednaly, že vzájemné majetkové poměry stran se upravují tak, že má zůstatí při dřívějším stavu, který byl před smírem ze dne 11. července 1925 a že se tedy majetkoprávní ustanovení onoho soudního smíru zrušují. Ačkoli toto žalobní tvrzení není podrobněji rozvedeno, lze z něho nicméně poznati tolik, že žalobce sice netvrdí zrušení nároku na př. prominutím, že však uplatňuje, že podle této nové pozdější úmluvy žalovaná vzhledem na obnovení manželského spoluzití upustila od toho, by jí žalobce tuto částku, k jejíž zaplacení se pod exekuci zavázal, vyplácel ve lhůtách ve smíru stanovených a pod exekuci a že se s tím spokojila, by peníze ty dále u sebe podržel, a dále že již takovouto úmluvu jest pokládati za skutečnost, která, nastavši po vzniku smíru, byla po stránce hmotněprávní způsobilá přivoditi stavení nároku v dřívějším smíru vykonatelně upsaného, neboť touto úmluvou mělo býti vyloučeno exekuční vymáhání nároku podle platebních lhůt ve smíru stanovených. Vzhledem na úzký vztah nároku a exekučního titulu, jímž jest tento nárok upsan, jest přirozeno, že zrušení nebo stavení nároku má vliv i na účinnost exekučního titulu, takže může mnohdy dojít k nesprávnému rozlišování o tom, zda se popírá nárok, či uplatňuje neplatnost, zrušení nebo bezúčinnost exekučního titulu. Význačnou známkou pro toto rozlišování zůstává však vždy, zda se námitky proti exekuci uplatňují z příčiny hmotněprávních skutečností po vzniku exekučního titulu nastalých a na nárok účinkujících, či z příčin jiných. V případě prvním odnímá se účinnost exekučnímu titulu jen z těchto později nastalých skutečností, pokud svým hmotněprávním účinem přivodily zrušení nebo stavení nároku tvořícího obsah exekučního titulu, v případě druhém jde jen o to, by zvrácen byl exekuční titul, ježto podle skutečností již v době jeho vzniku se osvědčil neplatným nebo bezúčinným. Zákon má v té příčině na mysli jen skutečnosti rázu formálně právního (žaloba pro obnovu, pro zmatečnost, žaloba o bezúčinnost nálezu rozhodčího bursovního soudu a pod. Srv. Kom. Neumann k § 39 ex. ř. str. 178). Že v tomto případě nejde o námitky tohoto posléz dotčeného druhu, nýbrž jen o námitky po rozumu § 35 ex. ř. uplatněné proto, že nárok upsaný smírem, nesměl následkem dohody později nastalé býti exekucí uplatněn, jest na biledni a z toho důvodu se první soud, poznávaje správnou podstatu žalobního nároku, všim právem při rozhodování sporu obíral materiální stránkou sporné věci. Odvolací soud tedy pochybil, když ze svého nesprávného právního pojetí žalobu zamítl, nepustiv se ani do věcného zkoumání sporu.

Čís. 7477.

Obecní zaměstnanci.

Předpis § 6 zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920 má povahu veřejnoprávní a velící a nemůže býti libovolně obcemi pomíjen ani obcházen.

K veřejné soutěži nestačí pouhé připevnění vyhlášky na obecní desku, třebaž bylo obsazované místo vyhrazeno jen příslušníkům obce.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1927, Rv II 222/27.)